

ПРОТОКОЛ

от заседанието на Съвета за развитие на гражданското общество, провело се на
21 октомври 2022 г. от 12.30 до 14.00 часа

I. На заседанието присъстваха:

Атанас Пеканов, заместник министър-председател по управление на европейските средства и председател на Съвета и членовете:

1. За Фондация „БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО“, Надя Шабани;
2. За Сдружение „БЪЛГАРСКИ ДАРИТЕЛСКИ ФОРУМ“, Теодора Бакърджиева;
3. За Фондация „РАБОТИЛНИЦА ЗА ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВИ“, Илияна Николова;
4. Сдружение „АСОЦИАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ЖУРНАЛИСТИ-БЪЛГАРИЯ“, Ирина Недева
5. За Фондация „ЗА НАШИТЕ ДЕЦА“, Трендафил Меретев;
6. За Фондация „ЗАЕДНО В ЧАС“, Гургана Ефремова;
7. За Фондация „Карин дом“ – Борислава Черкезова;
8. За сдружение „Еквилибриум“, Елена Петкова
9. За сдружение „БЪЛГАРСКИ ХЕЛЗИНКСКИ КОМИТЕТ“, Надежда Цекулова;
10. Фондация „БЪЛГАРСКИ ФОНД ЗА ЖЕНИТЕ“, Добромира Терпешева;
11. СДРУЖЕНИЕ "БЪЛГАРСКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ", д-р Славита Джамбазова;
12. Фондация „СВЕТЪТ НА МАРИЯ“, Миряна Маламин - Сирийски

II. Заседанието протече при следния дневен ред:

1. План за възстановяване и устойчивост – информация за актуалния статус на плана и участието на граждански организации в него – докладвано от Председателя на Съвета – заместник министър-председателят по управление на европейските средства г-н Атанас Пеканов и г-н Турхан Апдула (съветник в политическия кабинет на заместник министър-председателят по управление на европейските средства).
2. Механизъм за финансиране на общественостнозначими проекти на ЮЛНЦ:
  - 2.1 информация за дейността на междуведомствената работна работната група към АМС – докладва Ралица Величкова, член на Секретариата на Съвета;
  - 2.2 представяне на резултатите от допитването на коалиция „Равни.БГ“ – докладва Надя Шабани, Български център за нестопанско право,
  - 2.3 обсъждане и вземане на решение за приоритетни области за финансиране;
  - 2.4 дискусия и решения на Съвета за следващи стъпки.

3. Представяне на предложения за „план за приемственост между различните председатели на Съвета“ - докладва Надя Шабани, Български център за нестопанско право.

Секретариатът на Съвета предложи в дневния ред да се включи за разглеждане допълнителна точка: провеждане на дискусия за мястото на секретариата на СРГО в структурата на АМС, с оглед отрицателното становище от група граждански организации – членове на СРГО по предложението за промяна в Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (УПМСА), а именно функциите на секретариата на СРГО да се изпълняват от секретариата на Националния съвет за етнически и интеграционни въпроси (НСЕИВ). В УПМСА, приет на 19.10.2022 г. становището на гражданските организации е прието с мотив – необходимост от провеждане на допълнителна консултация. Това е и причината за предложението за включване на тази точка в дневния ред на заседанието.

Дневният ред се прие с направените допълнения и се пристъпи към разглеждане на точките по същество:

по първа точка от дневния ред:

Председателят на Съвета изясни механизма за разработване на Плана за възстановяване и устойчивост (Плана), чрез постъпването на предложения от различни министерства, и уточни, че независимо, че няма предвидено конкретно участие на НПО в него е важно да се подобри комуникацията между отделните министерства и НПО.

Като възможност беше представена, приетата наскоро програма „Техническа помощ“, която залага на партньорството като основен принцип за повишаване на ефективността на изпълнението на фондове на ЕС в България. Планираните мерки за организации на гражданското общество (ОГО) и СИП са фокусирани в три основни области:

1. Повишаване административния капацитет на организациите на гражданското общество (ОГО) за активното им участие в разработването, изпълнението и мониторинга на програмите от Споразумението за партньорство и оценка на положителното въздействие на програмите върху устойчивостта спрямо изменението на климата;
2. Ангажиране на СИП и ОГО за добро управление на фондовете, чрез активното им участие в планирането, инвестирането и мониторинга, създаването на нови инициативи за насърчаване на прозрачността, отчетността и постигнатите резултати и насърчаване на активното използване на отворените данни;
3. Популяризиране и прилагане на Пактове за почтеност по проекти с висок обществен интерес,

В последвалата дискусия се изказаха мнения, че голямата тема за гражданските организации – средата за гражданските организации, защитата на човешките права, европейските и демократични ценности не попадат в обхвата на ПТП. Коментара се, че диалогът, с който е започнало създаването на Плана, вече липсва и е необходимо точно това да се възстанови – механизъм за обсъждане и ревизиране. Препоръча се разширяване на обхвата на мерките по ПТП и се предложи да има обществени консултации при проектите, които ще се възлагат, напр. МТСП в сферата на социалното предприемачество.

Председателят на Съвета поема ангажимент да инициира разговори с колегите от Програма „Техническа помощ“ дали и какво може да се направи за обхвата на мерките за НПО и ще проведе разговори с колегите от МТСП как по-активно НПО могат да се включат в консултациите на документите (насоки и др.)

по точка втора от дневния ред:

От член на Секретариата на Съвета беше докладвано становището на дирекция „Правна“ в АМС, съгласно което заповедта за сформирание на междуведомствената работна група със задача: „Разработване на финансов механизъм за проекти на граждански организации“ няма правно основание, доколкото съгласно предвиденото в Закона за юридическите лица с нестопанска цел – разработването на правилата и процедури за финансиране на общественостановими проекти на ЮЛНЦ е в правомощията на Съвета. В този смисъл, Съветът може да вземе решение за създаване на работна група/и, които да се занимават с това, но не чрез еднолична заповед от неговия председател.

Членовете на Съвета представиха на Председателя на Съвета съществуващите дискуссионни варианти за механизъм:

1. МС обявява процедурата (въз основа на приети от СРГО правила) за проекти, прави подбора и класира проектите – лесен, но неприемлив за членовете на Съвета вариант, тъй като те настояват за максимална независимост на процеса и минимално влияние от страна на администрацията;
2. Предвидената в бюджета сума да се „даде“ на „оператор“, който да разходва средствата и който да е гражданска организация. Въпросът, който не е бил решен е дали може цялата сума от 1 млн лв. да се даде на една организация и впоследствие тази организация да направи regranting към други граждански организации.

Членовете на Съвета коментираха, че не настояват самоцелно за междуведомствена работна група, а за съгласуване с дирекциите в АМС на това кое е възможно като модел и за обявяването му за обществена консултация. Имат необходимост от експертно мнение на чисто оперативен ниво от лица от администрацията, които споделят смисъла на това СРГО да го има и да се подкрепят значими и важни проекти на граждански организации.

В резултат на проведената дискусия се достигна до решението да се направи техническа среща с представители на Министерство на финансите, дирекция „Правна“ в АМС др., на която в оперативен и експертен порядък да се отговори на въпросите, които СРГО имат, свързани с финансовия механизъм.

В рамките на втора точка от дневния ред се представиха и резултатите от изследването на коалиция „Равни.бг“ по повод спешните и важни проблеми, които се идентифицират от гражданските организации В резултат на кампанията са идентифицирани следните проблеми/теми, по които да се работи:

- механизми за обществени консултации и диалог с администрацията на всички нива;
- финансирането на гражданските организации;

- негативните кампании срещу гражданските организации, които споделят по-либерални и проевропейски ценности.

След дискусиата по отделните подтеми, Съветът взе единодушно следното РЕШЕНИЕ:

1. Да се организира и проведе техническа среща за изясняване на въпроси, свързани с финансовия механизъм между членове на СРГО и представители на дирекции „Правна“ и „Бюджет и финанси от АМС, на дирекция „Държавни помощи“ в Министерство на финансите и др. по преценка на Секретариата. Срещата да се проведе преди следващото заседание на Съвета. За целта, в срок до 25 октомври включително, членовете на Съвета да подготвят материал и конкретни въпроси, по които се търси експертното становище на поканените за участие служители от администрациите.

по точка трета от дневния ред:

Беше коментирано, че идеята зад тази точка от дневния ред е да бъде поставена темата за приемствеността между различните председатели на Съвета и да се помисли как да се формализира, за да може свикването на Съвета да не зависи само от добрата воля на различните му председатели. Коментира се също, че самият Съвет трябва да помисли как да предаде работата си, след изтичане на мандата му на следващия състав на Съвета.

Обсъди се, че макар и членовете на Съвета да са с най-добри впечатления от настоящия Председател, предвид работата му по инициативата „Партньорство за открито управление“ и нямат персонален проблем с него, е важно да се гарантира, че всеки следващ председател ще бъде въвеждан и встъпващ в задълженията си по оперативен начин.

Коментира се, че тази тема е свързана и с въпроса за комуникацията, напр. след заседание на Съвета да се публикува пост в социалните мрежи (ФБ). Комуникацията е важна с оглед легитимацията на Съвета пред останалите граждански организации. Беше посочено, че липсата на подобно информиране води до това, че Съветът не е видим за останалите организации, а той реално има ангажимент към тях.

След дискусия, членовете на Съвета взеха единодушно следните РЕШЕНИЯ:

1. Темата за приемственост при председателите ще се дискутира след приключване на работата по финансовия механизъм, като включително може да се формализира с предложения за промяна на Правилника за организацията и дейността на Съвета.
2. След всяко заседание да се формулира съобщение с решенията, които са взети, да се съгласува с кабинета на Председателя на Съвета и да се публикува във ФБ страницата на Съвета.

по точка четвърта от дневния ред:

Беше докладвано, че целта на включването на тази точка в дневния ред е да се проведе дискусия, за да се чуят аргументите на членовете на Съвета защо са против

обединяването на двата Секретариата, съответно на НСЕИВ и на СРГО в една административна структура в рамките на АМС, какви са притесненията им от подобно решение. Беше подчертано, че АМС осигурява и ще осигурява служители, които да изпълняват функциите на Секретариат на СРГО, но е в нейните правомощия да реши как да структурира и организира секретариата в рамките на администрацията.

В последвалата дискусия се коментира се, че членовете на СРГО не са били уведомени за планираната промяна, а са научили за нея чрез Портала за обществени консултации, без да са наясно с мотивите на администрацията за това предложение. Становището им е, че първо е следвало да се води разговор и дебат каква е целта на промяната и как може тя да се постигне и след това се взема решение.

В обобщение на дискусията - притесненията на членовете на СРГО са в наименованието (че секретариатът на НСЕИВ ще изпълнява и функциите и на секретариат на СРГО), в обединяването на секретариатите на двата съвета, тъй като това би довело до обезличаване на СРГО, за объркване с оглед различния профил на организациите, (тези на СРГО не са етнически и религиозни организации), и няма как да са под шапката на секретариата на Съвет, който обединява различните вероизповедания в България, че при различни председатели на двата Съвета, не е ясно Секретариатът кои функции ще изпълнява преимуществено. Беше изразена препоръка към кое структурно звено на АМС да е Секретариатът на СРГО.

Като допълнителен аргумент беше изтъкнато, че предвид предстоящите задачи за решаване пред СРГО, свързани с финансовия механизъм, подобна структурна промяна ще забави още повече процеса на подготовка на механизма.

По тази точка се взе единодушно следното РЕШЕНИЕ:

Секретариатът на Съвета да представи на компетентните лица в АМС изразените, в рамките на проведената консултация и дискусия, становища, мнения и препоръки за мястото на СРГО в структурата на АМС.